
Brahmavidya

ब्रह्मविद्या

Document Information

Text title : Brahmavidya

File name : brahmavidyaA.itx

Category : misc, sahitya, article, pradIptakumArananda

Location : doc_z_misc_general

Author : (Copyright) Pradipta Kumar Nanda, Kendrapara, Orissa pknanda65 at gmail.com

Transliterated by : Pradipta Kumar Nanda

Proofread by : Pradipta Kumar Nanda

Acknowledge-Permission: (Copyright) Pradipta Kumar Nanda

Latest update : May 13, 2021

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

May 14, 2021

sanskritdocuments.org

బ్రహ్మవిద్యా

లేఖకః - నన్దప్రదీప్తకుమారః

నిరస్తమాయాకృతసర్వభేదం నిత్యం విభుం నిష్కలమప్రమేయమ్ |

అరూపమవ్యక్తమనాఖ్యమవ్యయం జ్యోతిః స్వయం కిఞ్చిదిదం చకాన్తి ||

ఇతి వివేకచూడామణికారేణ శంకరభగవద్వాదేన బ్రహ్మలక్షణం సమీక్షితమ్ | శారీరకే భాష్యేఽపి -యస్మాదాదౌ బుద్ధా ఆదిబుద్ధాః ప్రకృత్యేవ స్వభావత ఏవ తథా నిత్యప్రకాశస్వరూపః సవితైవ నిత్యబోధస్వరూపా ఇతి ఆత్మనః సూర్యవత్ నిత్యప్రకాశస్వరూపత్వం నిత్యబోధరూపత్వం చ ఉక్తమ్ | మాంసమేదోస్థియుక్తశరీరరహితత్వాదసౌ అకాయమ్ | అజ్ఞానాదిదోషశూన్యత్వాత్ విశుద్ధమ్ | క్లేశకర్మవిపాకాశయైరపరామృష్టత్వాదసౌ అపాపవిధమిత్యుచ్యతే | తథా హి ఈశావాస్యేస్థమే మస్త్రై స పర్యగాత్ శుక్రమకాయమబ్రణమస్నావిర శుద్ధమపాపవిధమితి |

తత్ర బృద్ధ్యర్థకాద్ బృహి ధాతోః బ్రహ్మశబ్దో నిష్పన్నః | బృంహతి బర్ధతే నిరతిశయమహత్త్వలక్షణబుద్ధిమాన్ భవతీత్యర్థః ఇతి కోశవచనం శ్రూయతే | ఛాన్దోగ్యే- సదేవ సోమ్యేదమగ్ర ఆసీత్ ఏకమేవాద్వితీయమ్ తైతరీయే -సత్యం జ్ఞానమనన్తం బ్రహ్మ (౨/౧/౧) తత్ర ఆనన్తం బ్రహ్మేతి వ్యజ్ఞానాత్ (౩/౬/౧) బృహదారణ్యకే -సత్యం బ్రహ్మేతి సత్యం హ్యేవ బ్రహ్మ(౫/౪/౯) తత్ర -సత్యస్య సత్యమ్(౨/౩/౬) పునస్తత్ర అన్నమయాదిపంచకోశవ్యతిరిక్తో శుద్ధబుద్ధముక్తస్వభావశ్చాత్మా విజ్ఞానమానన్తం బ్రహ్మ(౩/౯/౨౦) ఇతి | శ్రుతిస్మృతిష్యపి సత్ చిత్ ఏవమ్ ఆనన్దస్వరూపం బ్రహ్మ ఇతి సయోక్తికం స్వరూపలక్షణం ప్రమాణితమ్ | బ్రహ్మణో జ్ఞానరూపం తు స్వత ఏవ ప్రమాణమ్ | అత్ర ఆనన్తం బ్రహ్మవాచకమ్ | స్వగత-సజాతీయ-విజాతీయభేదరాహిత్యం త్రికాలావాధితమ్ అఖణ్డం బ్రహ్మ | తల్లక్షణం సచ్చిదానన్దమయమితి అర్ధాత్ సర్వదా వర్తమానం స్వప్రకాశచైతన్యమ్ ఆనన్దస్వరూపమితి వేదాన్తఉణ్ణీమః | అత్ర సచ్చిదానన్దమితి ప్రయోజనమ్, అఖణ్డమితి విషయః, శాస్త్రవిషయయోః ప్రతిపాద్యప్రతిపాదకభావః సమ్బంధః, తత్కామోఽధికారీతి అనుబంధవత్పయముక్తమ్ | సత్యజ్ఞానానన్దాది పదైర్విశిష్టం బ్రహ్మ అన్యేభ్యో జాగతికవిషయేభ్యో భిన్నమ్ | ఏతాని సత్యజ్ఞానాదీని విశేషణాని బ్రహ్మణః

స్వరూపలక్షణార్థం మన్తవ్యమ్ | జ్ఞానమేవ బ్రహ్మణః స్వరూపమాత్రం న ధర్మో
 వేతి | అద్వైతప్రతిపాదితం విశుద్ధం బ్రహ్మ ఏకమేవాద్వితీయమితి వేదాన్తవిద్భిః
 స్థిరీకృతమ్ | బ్రహ్మణః తటస్థలక్షణం తు జన్మాద్యస్య యతః ఇతి | అథ వా తైతరీయే-
 యతో వా ఇమాని భూతాని జాయన్తే యేన జాతాని జీవన్తి యత్ప్రయత్స్యభిసంవిశన్తి
 (3/౧) తద్ బ్రహ్మ ఇతి | అనేన సృష్టిస్థితిలయాత్మకాదీని కార్యాణి బ్రహ్మణః
 తటస్థలక్షణేఽభిప్రేతాని | అఖిలాధారత్వాత్ | అత్ర జగదన్తర్భూతామనాదిభావభూతాం
 మాయాం ప్రతి అకారణత్వేపి న బ్రహ్మణో జగజ్జన్మాది కారణత్వహానిః | తదేవ
 శుద్ధచైతన్యం జీవబ్రహ్మైక్యం ప్రమేయం తత్రైవ వేదాన్తానాం తాత్పర్యాత్ | అజ్ఞాననివృత్తిః
 స్వరూపాన్తానావాప్తిశ్చాస్య బ్రహ్మణో ముఖ్యప్రయోజనముక్తమ్ | తథాహి ఛాన్దోగ్య-తరతి
 శోకమాత్మవిత్ (3/౧/3) ముణ్ణకేఽపి- బ్రహ్మవిద్ బ్రహ్మైవ భవతి(3/౨/౯) ఇత్యాదిశ్రుతేశ్చ
 |

ఏవంభూత ఆత్మా స్వాధీనః | యదధీనం సమన్తం వివర్తభూతం జగత్ | కోఽయం
 హేతుః ? సర్వేషాం చిదచిద్రూపాణాం భూతజన్తూనామన్తర్గతత్వాత్, సర్వభూతాన్తరాత్మేతి
 ప్రసిద్ధత్వాచ్ఛ | యచ్ఛక్తం బృహదారణ్యకే-యః సర్వాణి భూతాన్యాన్తరో యమయతి
 (3/౭/౧౫) యస్య సర్వాణి భూతాని శరీరమ్ (తత్ర 3/౭/౧౬) ఇతి నిర్జ్ఞానస్య నిర్లిప్తస్య
 నిఃసంగస్య లక్షణవివేకో దిజ్ఞాత్రం ప్రదర్శితమ్ | ఇత్యులం పల్లవితేన |

— లేఖకః - నన్దప్రదీప్తకుమారః

Written by Dr. Pradipta Kumar Nanda, Kendrapara, Orissa pknanda65 at gmail.com

Brahmavidya

pdf was typeset on May 14, 2021

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

